

Magyar Építőipar

UNGARISCHE BAUINDUSTRIE * HUNGARIAN BUILDING INDUSTRY

ALAPÍTOTTA AZ ÉPÍTÉSTUDOMÁNYI EGYESÜLET * 2009. 3. szám

Címlap:

MTV új székháza

Generáltervező: Finta és Társai Építész Stúdió Kft.

Generálkivitelező: Market Zrt.

MTV Székház északi homlokzat

homlokzat kivitelező: Alufe Kft.

Főszerkesztő: LÁSZLÓ LÁSZLÓ

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Bartos Sándor, Bikádi János, Czeti István, dr. Jancsó Gábor, Karsa Álmos, Kistelegdi István,
dr. Koppány Attila, Kulcsár Attila DLA, Marosi Miklós, dr. Nagyunyomi Sényi Gábor, Polgár László,
dr. Preisich Katalin, Stelmár Béla, dr. Szily Imre Balázs, Tóth Balázs, Varga Barbara

Előfizetési ár: 900 Ft ÁFÁ-val • Bolti ár: 1.150 Ft

A folyóirat lektorált cikkeket tartalmaz

MAGYAR ÉPÍTŐIPAR

Szerkesztőség: Építéstudományi Egyesület • 1027 Budapest II., Fő u. 68. I. 129. Tel./fax: 201-8416, e-mail: info@eptud.org

Kiadja: Magyar Építőipar Kiadó Kft. Felelős kiadó: László László

1027 Budapest II., Fő u. 68. I. 127. Telefon: 201-8416

Nyomda: Kolofon Kft., 1047 Budapest, Labdarúgó u. 31-33.

Megjelenik évente hat alkalommal

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága, 1008 Budapest, Orczy tér 1.

Előfizethető az ország bármely postáján, postai kézbesítőknél, e-maillen: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440

További információ: 06 80 444-444

Előfizetési díj: 1 évre 5.400 Ft, 1/2 évre 2.700 Ft. A folyóirat egyes számai megvásárolható az Építésügyi Tájékoztatási Központ Kft.
Budapest VII., Hársfa u. 19. szám alatti boltjában. Telefon: 351-0381

Index: 25,553 HU ISSN 0025-0074

Az MTV új székháza

FEKETE ANTAL*

1. kép: Az új TV Székház főbejárata, jobbra a felújított, meglévő stúdióblokkal.

Előzmények

Az MTV 1957 áprilisa óta működött a Szabadság téri volt Tőzsdepalota épületében. A Televízió befogadására teljes értékben alkalmatlan Alpár Ignác által tervezett reprezentatív századfordulós épületet – miközben kb. negyven év alatt kilenc terv született egy új székházra – az MTV „tönkretette”. A tévések egy része ablaktalan helyiségekben, folyosói végi kuckókban dolgozott. Egy japán küldöttség állítólag múzeumnak vélte az épületet. 1999-ben az ÁPV Rt. megvásárolta az épületet a televíziótól azzal a feltétellel, hogy a befolyt pénzt egy új székház felépítésére költik. Ennek folyamánként írtak ki 2000-ben meghívásos tervpályázatot, amit a zsűri döntése eredményeként a Finta Stúdió nyert meg. Az ügy sürgősségét jól érzékelteti, hogy az építési engedélyezési tervek elkészítésére 1 hónapot engedélyeztek a Stúdióknak. Noha a tervezési hány hónapra lelassult, miután kiderült, hogy az MTV időközben a Tőzsdepalotáért kapott összeget teljes mértékben adósságai

törlesztésére fordította s így a tervezést sem tudja finanszírozni, megbízóváltás után a kiviteli tervek 2001 év végére elkészültek.

Az új megbízó az ÁPV által a tévészékház felépítésére létrehozott Millenniumi Média Kft. volt, amely megvásárolta az MTV utolsó két ingatlanát Óbudán. A tervek elkészülte után az egész beruházás tetszalott állapotba került. Néhány hónapig, mint egy lehetséges, a közrádiót, a köztévé, az MTI-t és a Duna TV-t is magába foglaló Média-park része éledt újjá, majd évekig ismét nem történt semmi. Megfelelő anyagi fedezet hiányában végül a Kormány 2006-ban értékesítette a Millenniumi Média Kft.-t nyílt értékesítési pályázaton a Wallis Ingatlan Zrt.-nek, így épülhetett fel – az MTV döntése értelmében lényegében az eredeti tervek szerint – PPP konstrukcióban az új székház. A 2007 márciusában az MTV és a Millenniumi Média Kft között megkötött hosszútávú bérleti és üzemeltetői szerződés az új székház és gyártóbázis felépítésén túl tartalmazta a 80-as évek második felében az óbudai helyszínen épült 8–9. stúdióépület, a mikrotorony és egy elektronikus szervizépület felújítását, 500 gépkocsi részére nyitott parkoló, energiaközpont valamint szerviz-raktár- kiszolgáló épü-

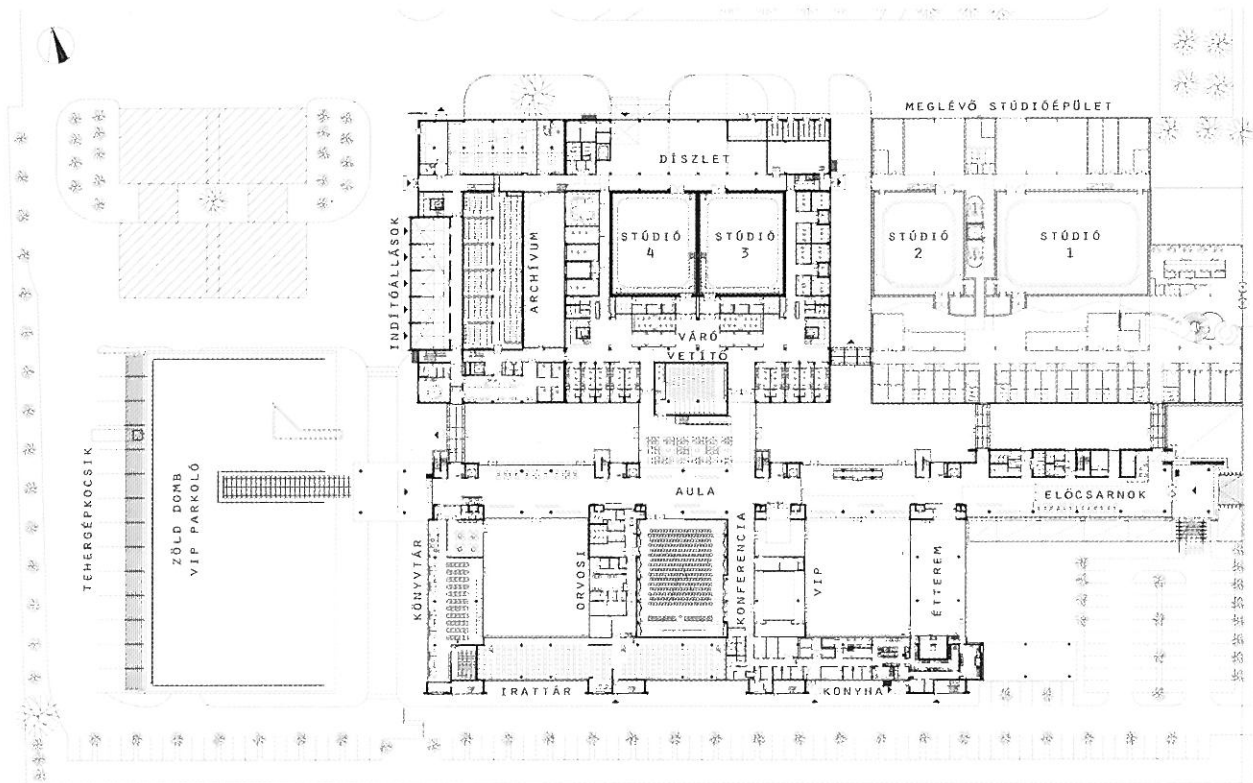
let megépítését (ez utóbbiakat a Wing Tervező Zrt. Tervezésében).

Az építkezés 2007 őszén kezdődött. 2008 nyarára a 8–9 Stúdiók felújítása befejeződött, ill. átadták az új hőközpontot novemberben az új díszlet-, jelmez-, és bútorraktárakat, majd 2009 elején megtörtént az új székház hatósági átadása.

Beépítési koncepció

A Magyar Televízió Rt. új központjának tervezésénél az épületek elhelyezését a kijelölt építési helyszín adottságainak (tájolás, közlekedés, kapcsolatok, a budai hegyek látványa) valamint a Kerületi Szabályozási Terv előírásainak a figyelembe vételével oldottuk meg. Az új stúdió blokkot a Virág Csaba által tervezett stúdió épület funkcionális erőnyeit elismerve, annak folytatásaként terveztük meg. Az irodaház tömege párhuzamosan követi a stúdiókat, 4 emeletes, a Kunigunda utcára merőleges „főszárnya” kapcsolatot teremt az utca és a telek belseje, illetve az irodaház és a stúdiók között. Az irodaház és a stúdiók tömbjei között 12 méter széles „zöld folyó” húzódik – az utca felőli végén vízfűléttel. Az épület főszárnyát a kötelező beépítési vonalig futtatuk, így a Bojtár utca felől közelítve

* Ybl Díjas építész

Földszinti alaprajz

sem takarja el a meglévő stúdió az új épületet.

A kerítésen belüli gyepsávos parkolóban a belső ellenőrző sorompóig 103 db vendég-parkolót helyeztünk el részben közvetlenül a főbejárat mellett, részben a szomszéd telek felőli oldalon. Az ellenőrző sorompón belül további 23 parkolóhely, „zöld domb” alá rejtett 52 férőhelyes VIP parkoló, és a főépület felől vizuálisan, árnyékoló lamellákkal takart 14 férőhelyes tehergépkocsi parkoló található. Az építési helyszín az ipari építészeti környezetével túlzott reprezentativitásra nem adott lehetőséget, és figyelembe kellett venni, hogy 2000-ben az egész komplexum megvalósítására szűkös pénzügyi keret állt rendelkezésre. Ezért olyan racionális, egyben gazdaságos épületegyüttest kellett tervezni, ami nem akar vetélkedni a Szabadság téri székház impozáns megjelenésével, de azzal szemben tiszta, világos, átlátható és sok zöldterület által is humánus munkahelyi környezetet hoz létre.

Irodablokk kialakítása

Az egész létesítmény életét az épület főszárnya alatt végighúzó „passzázs” szervezi, amely a bejárat szakaszán és az épület közepénél két-szintesre bővül. A passzázs két olda-

lán és galériáján beszélgető sarkok, öblök találhatók, amelyek vagy a stúdiók felőli „zöld folyóra” vagy a kertészeti igényesen kialakított belső pihenőudvarokra néznek. A passzázs első szakasza – a tulajdonképpeni előcsarnok – ad helyet a várakozóknak. A tér közvetlenül kapcsolódik a meglévő stúdióépület előcsarnokához. A passzázs belső része – a tulajdonképpeni aula – fűzi fel a közösségi funkciókat (étterem, klub, könyvtár stb.), a központi teréből közvetlenül közelíthető meg a konferencia terem, VIP étterem és reprezentatív tárgyaló valamint az archívum közönségforgalmi része, a megtekintő. Itt található a búfé és ide kapcsolódik a stúdió tömbje is.

A szomszéd üzem felé eső oldalon a földszinten kizárólag „tömör homlokzatos” kiszolgáló funkciók vannak (konyha, irattár), míg az emeleten, a vezetői irodáknál már érvényesül a budai hegyek látványa. Az épület leghátso kereszt szárnyának negyedik emeletén helyeztük el a reprezentatív tárgyalót, kapcsolattal a csúcsetvezetői irodákhoz. A 12,0 méter széles épület-szárnyak középfolyosós elrendezésűek, alkalmasak a programban kiadott – általában cellás – irodatípusok befogadására. A két oldalon konzolos, jellemzően 9,0 méter fesztávú szerkezetű kítőnően alkalmas nagyobb egyterű irodák kialakítására is. Ilyen irodákat – jel-

lemzően – az épületszárnyak végein alakítottunk ki. Az irodaszárnyat a jó tagolhatóság (összesen 4 vertikális közlekedő, ill. kiszolgáló mag) és a humánus tömegarányok jellemzik (F+3 – F+4 szintes épületszárnyak között 20 x 24 m-es valódi zölddel beültetett udvarok).

A közlekedőrendszer kialakításánál el akartuk kerülni a sötét és hosszú folyosókat, ezért sok bevilágítót, a felvonónál jól megvilágított teresedést, beszélgetésre alkalmas, teakonyhával felszerelt leülő sarkot terveztünk. Az irodaház ellátására felső gépházás liftek készültek. A nagy vendégforgalomra tekintettel a felvonók számát a számíthatóhoz képest „túlterveztük”, eggyel több személyfelvonót helyeztünk el.

Stúdióblokk kialakítása

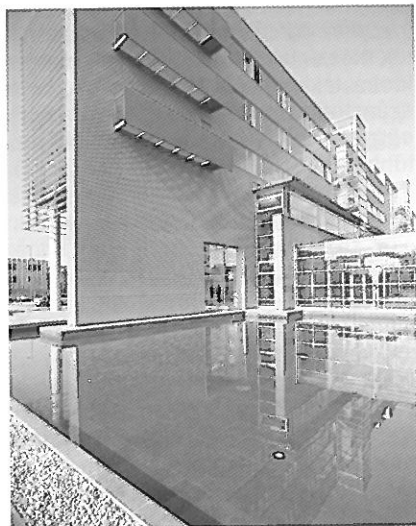
Itt a minél racionálisabb, tömörebb kialakításra törekedtünk, ugyanakkor az emberi szempontokat is szem előtt tartottuk (pl. természetes megvilágítás igénye). A nagy stúdiókat „U” alakban veszik körül a földszinten a közreműködők helyiségei, az első emeleten a műszaki vezérlők, news room-ok és montírozók, míg a második emeleten a műszaki központ és az ahhoz csatlakozó adásleboncoló rendszer. Az archívum közvetlenül kapcsolódik a stú-

2. kép: Az új irodaház Kunigunda utca felőli látványa

dióblokkhoz. A négyszintes tárolótér saját teherfelvonóval rendelkezik, a megtekintő helyiségek a földszinti aulából is könnyen megközelíthetőek. A kiszolgáló helyiségek (raktárak, műhelyek) „L” alakban veszik körül a stúdióblokkot. A trafóblokk az épület É-K-i sarkába került, megfelelő távolságra az archívumtól, ugyanakkor ellátási szempontból központi elhelyezéssel (stúdiókhöz közel). Az épületrész kétszintes fedett folyosóval kapcsolódik a Virág Csaba által tervezett meglévő stúdiótömbhöz, teljes mértékben átvéve annak funkcionális rendjét, illetve építési raszter rendszerét, bár annál – technológiai megfontolásból – kicsit tömörebb és gazdaságosabb kialakításban.

A stúdióblokk személyfelvonói aknafejben elhelyezett géppel készültek,

3. kép: Az épületegyüttes feszes tömegét az utca felől határoló vízmedence.

a 2500 kg-os teherfelvonó hidraulikus működtetésű, míg az archívum felvonója felső gépházás kialakítású.

Épületszerkezet

A területen nagyrészt szerves rétegekkel kevert feltöltés található, a mértékadó talajvízszint megegyezik a mindenkor terepszinttel, ezért kb. 10 m mély fúrt cölöpalapozást alkalmaztunk. A terhelésnek megfelelő számú és átmérőjű cölöpök csoportokban helyezkednek el, cölöpfejjel összefogva. Az elektromos és gépészeti gerincvezetékek számára az épület alatt közműfolyosó hálózat épült. A teljes poraszagság követelménye, ill. a talajvíz magas szintje miatt a földszinti padlólemez talajvíznyomás elleni szigetelés készült, ami a cölöpfejeket, felvonó süllyesztékeket és a felúszás veszélyt is figyelembe véve igen gondos kivitelezést igényelt.

A függőleges szerkezetek az irodaház esetében monolit vb. pillérek 8,5x9 ill. 8,5x6 m-es raszterben, monolit vb. lépcsőházi, liftakna és gépészeti akna falakkal. A stúdióblokkban monolit pillérek és falak találhatóak jellemzően 6x10,8 és 6x5,40 raszterben. A nagy stúdiókat 30 cm vtg vb. fal veszi körül.

Az irodaházban a födécek monolit vb. Síklemez kialakításúak. A 4. emeleti keresztcsárnyak acél vázszerkezettel és trapézlemez fedéssel készültek. A stúdióblokkban a pillérek között többtámaszú monolit vb. gerendák készültek, rajtuk többtámaszú monolit lemezzel. A nagy stúdiók felett 3 m-enként kb. 180 cm magas utófesztített gerendák találhatóak kb. 22 m-es fesztávval, amire rugós függesztokkal van felakasztva a gépészeti szerelőfödém,

amin a stúdiótérbe belógatott acélgerenda + járórács szerkezetű világítás technikai szint függ. Az MTV által megkövetelt igen magas szintű akusztikai és rezgésvédelmi igények kielégítése mind a szerkezetépítés, mind a gépészeti rendszerek szerelése esetében rendkívül gondos munkát igényelt, néhány esetben a beszállítás időszakájában kisebb-nagyobb javító jellegű módosítással.

Homlokzatok kialakítása

Az épület homlokzatainak megfogalmazásánál, anyagválasztásánál az épület funkciójának jelzésén (magas színvonalú, korszerű, digitális technika alkalmazása) és a környezet ipari jellegének figyelembe vételén kívül kétségtelenül szerepet játszottak gazdaságossági megfontolások is, hiszen az épületet megépítésére igen szűkös költségkeret állt rendelkezésre.

A homlokzatoknál az épület funkcióját mai építészeti nyelven kifejező építészeti kialakításra törekedtünk. A homlokzatra porszórt acél hullámlemez burkolat készült, az irodaházon szürke alumínium színben, míg a stúdiók monolitikus tömbjére sötét grafit-szürke színben. A monolit vasbeton hátfalon a burkolat mögött szellőztetett légrés és hőszigetelés található. Az épület belső udvarairól a kivitelezés időszakában költségtakarékossági okokból el kellett hagynunk a fémburkolatot és a függönyfalakat, így ezekben – talán egy kicsit túl bátran színezett – nem éghető, színes vakolattal el látott hőszigetelő rendszer készült.

A nyílászárók hő- és hangszigetelő üvegezésű porszórt alumínium ablak ill. függönyfal szerkezetek. Az ablako-

4. kép: A központi aula pihenő, várakozó része

kat az irodaház déli, keleti, nyugati homlokzatain az irodák előtt motoros működtetésű külső árnyékoló lamellával látjuk el. A stúdióblokk nagyobb ablakfelületei D-és Ny-i oldalon szintén motoros működtetésű árnyékoló szerkezetekkel vannak ellátva. Az elsötétítést belső rolóval oldottuk meg. A „zöld folyón” végigmenő fal szürke árnyalatú homokkő burkolatot kapott. Az irodaépület homlokzatának karakteres eleme a függönyfalak elé szerelt fix árnyékoló rendszer.

Belső terek kialakítása

A közösségi terek (aula, előcsarnok, étterem, büfé) meghatározó burkolata sötétszürke színű greslap. A konferenciaterem ipari parketta, a klub, könyvtár pvc padló burkolatú, a falburkolat és mennyezet teremakusztikailag méretezett akusztikus panelekből áll. Az előcsarnok falai glettelt felülettel készültek fémlemez burkolatok, illetve színes üvegfelületek kombinációjával. Ezen a területen a sok homlokzati üvegfelület miatt külön gondot fordítottunk az akusztikus tervezésre, hangelnyelő perforált fémlemez álmennyezet alkalmazásával. A konyha területén a padlón csúszásmentes kerámiát, míg a falakon ajtómagasságig (mosogatókban mennyezetig futtatva) csempét alkalmazunk. A közös vizes helyiségek igényes porcelánkerámia padló és kerámia falburkolatot kaptak.

Az emeleti irodaterületeken a meghatározó padlóburkolat az akusztikai szerepet is játszó, nem éghető, kopásálló szőnyegpadló. A folyosói gipszkarton falak felületére üvegszövet és diszperziós festés került.

A stúdióblokk területén a földszinti közlekedők az irodaház előcsarnokában alkalmazottal megegyező magas igénybevételre is alkalmas matt porcelánkerámia burkolatot kaptak. Az ENG indítóállások, a díszletkezelés helyiségei, a gépészeti helyiségek és a nagyobb raktárak kent műgyanta padlóval készülnek. A stúdiótömb összes többi helyisége, így a technikai helyiségek, rendezői szobák, archívumok és emeleti közlekedők az adott helyi igénynek megfelelő (kettős padlóhoz is alkalmazható) antisztatikus vagy elektrosztatikusan vezetőképes gumiburkolatot kaptak. A lépcsőházakat az egész épületkomplexumban speciális lépcsőidomokkal rendelkező korongmintás gumipadlóval burkoltuk.

Akusztika

A tervezés során külön gondot fordítottunk az akusztikai tervezésre és a rezgésvédelemre. Így a kis stúdiók a ház a házban elv szerint lettek kialakítva, az oldalfalakat méretezett akusztikai elemek burkolják, a nagy stúdiók eredeti akusztikai koncepciója az Acreon Kft. terveinek megfelelően módosult, a kivitelezés e szerint készült. Ugyancsak az Acreon Kft. készítette a teremakusztikailag igényes helyiségek kiviteli terveit. Ide tartoznak a rendezői szobák, hang- és képrögzítő helyiségek, a hangalámondó helyiségek, a konferenciaterem és a vetítő helyiség. A jó akusztikai és rezgésvédelmet szolgálja az - is, hogy a kazánok és a hűtőtornyok nem az új épületbe, hanem az attól kb. 50 méterre felépült új hőközpontba kerültek. Az új épületben a stúdióblokknak azt a szárnyát ahol a szelőlőgépházak és az aggregátorok

vannak, szerkezetileg a stúdióktól függetlenül (az összekötő hidaknál rugalmas kapcsolattal) alakítottuk ki.

A 8-9-es stúdió korszerűsítése

A korszerűsítés során az épület funkcionális rendje változatlan maradt, a digitális technológiának igényeinek megfelelően a műszaki szárny egyes helyiségeit át kellett alakítani. Az épületvillamossági rendszerek jelentős avulása miatt ezen rendszerek teljes cseréje vált szükségessé. Az épületgépészeti rendszer elemei is nagyrészt kicserélődtek. Az épület homlokzata is komoly változáson ment át, az eddigi homlokzati-paneles jelleget felváltotta a stúdióközpont új részeihez igazodó sötét tónusú hullámlemez burkolat, valamennyi függönyfal és egyéb homlokzati nyílászáró is megújult. A közösségi terek belsőépítészete az eredeti koncepció logikáját követi, de az új stúdióközponthoz is illeszkedően, anyaghasználatában és színvilágában visszafogott.

Műszaki adatok:

A telek területe: 81.767 m²

Új beépítés: 10.000 m²

Új épületek szintterülete: 35.604 m²

Építménymagasság: 15,52 m

Irodaház: 22.525 m² (kb. 1000 munkahely, 400 fh konferencia terem, 150 m²-es vetítő, 200 fh-es étterem, irattár, könyvtár, orvosi rendelő)

Új stúdióblokk: 13.000 m² (két 350 m²-es és két 90 m²-es stúdió az azokat kiszolgáló helyiségcsoportokkal együtt, 3 db news room, kb. 2600 m²-es archívum)

Meglévő, felújított stúdióblokk: 8985 m²

5. kép: A parkolókat és a bejárati árkádot összekötő híd képe

6. kép: Az épületegyüttes látványa a fedett VIP parkoló felől

Generáltervező: Finta és Társai Építész Stúdió Kft.

Tervezők 2000–2009

Felelős építész tervező: Fekete Antal

Építész tervezők: Bene Tamás, Kiss Gábor, Tarczi Péter

Építész tervezők munkatársai: Magyar Mária, Fazekas Artúr, Csontos Györgyi, Lázár Veronika, Völgyi Gabriella, Danka Tibor, Száva István, Koncsol András, Tóth Petra, Tömösi Örs

Statikus tervezők: Gonda Ferenc, Molnár Józsefné – DÉKETTŐ Statikus Iroda Kft.

Gépész tervezők: Mödl Andor – MÖDL Épületgépész Mérnöki Iroda

Czeizel Tamás, Wohner József, Komarovszky Henrik – TEVIM Kft.

Elektromos tervező: Kovács György – PROVILL Kft., Szabó Zoltán – TEVEX Kft.

Környezettervező: Karády Gábor – Land-A Kft.

Úttervező: Szabó István, Borsós Ferenc – Közlekedés Kft.

Épületakusztika: Arató Borsi Éva – ARABOR Bt.

Belsőépítészet: Göde András, Major György, Frank György, Kéry Balázs – KROKI Kft.

Rezgésvédelem: Dr. Fórián Szabó Péter

Konyhatechnológia: Aczél Pál Tamás – Gastroplan Kft.

Szigetelések tervezése: Horváth Sándor, Pataky Rita, Barta Ferenc – Pataky és Horváth Építész iroda Kft.

Tervezők, 8–9-es stúdió korszerűsítése 2007–2008

Felelős építész tervező: Tarczi Péter

Felelős belsőépítész tervező: Dobozi László

Tervezési koordinátor: Szabó Zsolt

Építész tervezői: Tömösi Örs

Statikus tervező: Karátson László

Gépész tervezők: Czeizel Tamás, Komarovszky Henrik, Wohner József – TEVIM Kft.

Elektromos tervező: Kovács György, Ivanics Zoltán – PROVILL Kft.

Úttervező: Kerékgyártó Tibor, Kancz Albert – Közlekedés Kft.

Stúdióakusztika: Arató Borsi Éva – ARABOR Bt.

Épületakusztika: Józsa Gusztáv – Józsa és Társai Bt.

Rezgésvédelem: Dr. Fórián Szabó Péter

Szigetelések tervezése: Horváth Sándor, Czégeni Csaba – Pataky és Horváth Építész iroda Kft.

Tűzvédelem: Szöllösi Levente – Tűzinfo.hu Kft.

Generál kivitelező: Market Építő Zrt. – Juhász Zoltán műszaki igazgató

Szerkezet építés: Moratus Kft.

Alumínium nyílászárók: Alufe Kft.

Fémlemez homlokzatburkolatok: MHH Zrt.

Épületgépészet: Techno-csek Kft.

Fotók: Polgár Attila

7. kép: Az étteremhez és büféhez kapcsolódó belső kert